

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

3. Rege[m] Bung. rebell. suis Deus seru.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

Patres, & sacro illos baptismo lustrarent; nec cessauit prius optimus iuuenis quam trecentos ad Christum perduxisset. Memoranturque de iis mira; præsertim agricolæ rudes, & pauperes cum essent, de Deo tam multa & æternis sciaisse, tam sublimi de iis locutos stylo, vt peculiari spiritus illius magisterio docti viderentur qui se simplicibus & puris mentibus largius infundit. Suum quin etiam Bonzium quem olim tanquam oraculum suspensi audierant, prouocatione importuna ad disputandum compulerè, & damnare ignorantia tam palam, vt relicta domo, probri dedecus voluntario exilio fugeret, fixis in commune diebus conueniebant ad publicas preces, simul diuina mysteria ne mente exciderent repetebant, mutuaque adhortatione stabiliabant suam in sanctis operibus, & Christi fide perseverantiam.

3.
Regē Bung.
rebell. suis
Deus seru.

Hoc statu minime pœnitendo sustinebat sese Ecclesia Amanguccien-
sis Cosmo illam viribus omnibus fulciete cum illius regni (de qua
narrandum est) rebellionē subita repente concidit. Hæsit cum Cosmo
Gagus ad februarium anni tertij & quinquagesimi, audiuitque ex eo
modum collocandæ fructu quam maximo operæ: reuertens inde cum
Fernande, & Alcaceua Funaium venit; vnde hic statim repetiit Indias ad
operarios conscribendos qui messes illic iam latè flauentes colligerent,
Christianos esse Cangoximæ, deesse à quibus conseruari, nedum auge-
ri numero valerent; Firandum nostros expetere, regemque illius ma-
gnam spem facere suscipiendi sacra Christiana. Amanguccio & Bungo
quod messes tam parçæ prouenirent, messorum penuria fieri. Proinde
accurrerent ad opem quamplurimi; nusquam fore laborem fructu, &
pretio maiorem; nec stillam sudoris, ex qua vt minimum salus animæ
vnius non surgeret, iungebant Patrum votis suas item preces, & desi-
deria tres Iaponiæ Principes, datis ad Indiæ Proregem per certos nuntios
literis, quibus illi suis in portibus anchorarium deferebant immune ac
liberum; eius dumtaxat honorariam mercedem, Societatis Patres ad se
mitti rogabant, qui religionis veræ lucem regnis suis illatam diffunde-
rent, ibat Funaius Alcaceua perferendis mandatis lætus & alacer Firan-
di nauim ad Indos conscensurus; cum repente exorta seditio, suo cum
Regno ipsum regem, & cum illo Patres tantum non obruit. Fatorindo-
nus, Enuacatondonus, & Hicimandonus, (sic sunt vice prænominum
Iaponum nomina; in quibus dominum, posteriores duæ syllabæ *Donus*
significant; priores regnum, dinastiam siue quid aliud cuius sint Domi-
ni; vt Arimandonus, Arimæ Dominum, Omurandonus Omuræ idem-
que in cæteris) tres illi armis & factionibus potentes aggressi sunt Re-
gem cui erant offensi de medio tollere; stabant suum quisque ad pala-
tium cum armatis sequacibus expediti, aderat cuique magna vis popu-
li, & nobilitatis ad nutum arrecta; fremebat scilla in partes ciuitas;
Rex, vt nouis rebus & subitis, anceps & dubius cui se crederet, vehе-
mentissime capiti metuebat. Christiani quidem paulo prius, aduentum
Patrum sibi magnopere gratulati, ad eos conueniunt, spondent se in tu-
rum

tum extra urbem ducturos; etiam atque etiam maturè confulerent, urbem mox ferro flammisque vastandam. At hic nostri rem indignam putarunt, amantissimo Principi, & Christianorum spes magnas alenti, consolatione aliqua deesse, cum auxilio non possent. Fernandes Iaponicè eloquens, & populo gratus, animosè in aulam se penetrat; subire tamen in conclavia regia non potest, aded erant nobilibus conferta omnia; amicis an secus incertum, sed egregiè armatis, conspicatus hunc alicunde Rex, accersit; admissio interius, penetrans recessus ianuam Rex ipse illi aperit; agitque pro conditione temporis cum illo breviter. Fernandes, ut præsens poscebat necessitas, vehementer suavit, vitam, regnum, spesque omnes suas in Deo reponeret, cuius tantopere optarat Sacrosanctam legem suis populis nunciari. Ad hæc illi suas & P. Gagi preces ac vota detulit dum eius periculi turbo integrè defuisset. Rex illorum affectum & obsequium complexus, nulla spe magis quàm illis precibus se confidere respondit; sibi decumano supremi discriminis in articulo pendenti, nihil esse nisi cœlitus expectandum; vnum suis rebus in præceptis ruentibus Deum posse manus supponere, illasque erigere; hoc si præstare dignaretur, fore se illi ac Patribus, regni, & vitæ debitorem. Regressus domum Fernandes promissis fideliter cum P. Gago stetit, incubuere ambo assiduis precibus, nec prius orando abstinere quàm detumisset furor populi vacillantis, & ambigentis quò rueret. Regem enim Deus æterno absque consilio religionis veræ destinationi destinatum (cuius explicandæ sua recurret occasio tunc prorsus miraculo seruauit incolumem; commutatione momento facta, & vice improuisa, nobilium animi, omnisque populus, mentem vnã, manumque induere; in regis obsequium colligatis studiis coire; poscere ad necem magnis vocibus proditores; & explicatis ordinibus, strictisque gladiis pro rege stare, suafore quod quidem sciatur præter bonum genium nemine, Quibus exanimata coniuratorum factio, armisque sequacium destituta, nudum latus vindictæ præbuit. Mos est Iaponibus ut viris principibus proditoris in regem suum, aut aperti belli manifeste reis, in diem certum Rex mortem indicat; sinat interea liberos, & incustoditos inambulare quacumque libuerit; velut dedecet potentiam principis metum fugæ ipsorum carcere aut vinculis testari: denuntiata morte reus, si grandi animo sit, rogat suis manibus liceat eam optetere; quam apud eos gratiam singularem, à rege si obtinet, superbo vestitu, & cultu magnifico eo die ornatur; quicquid amicorum & agnatorum est, ad conuiuium adhibet, interque medias epulas in omnium oculis, proprio gladio & manu, decussatis cæsuris sibi ventrem secat, vnaque vitam, & infamiam extinguit: putat enim superba natio, & generositatis ambitu insana, illa sui cæde, præsertim ut solet tranquilla, & frigida; nec dolorem aut metum colore aut gemitu professa tantam gloriam acquiri, ut contracti dedecoris notam omnem abstergat, demortui nomen proditoris infamia absolutum, magnitudine animi, com-

mendet posteris; bona, & filios ab omni patrum criminis contagione securos præstet: at si volet Princeps aliena manu reum occumbere, quam multos potest ex propinquis, & seruis, maximè filios domi fortiter accingit ad defensionem aduersus iustitiæ regni administratos cum manu valida militum adfuturos, ne tam reus quam hostis pugnando moriatur. In ædificiis domus, & quicquid aut rerum aut hominum in ea fuerit, subiectis ignibus in cinerem agitur. His vero tribus de quibus narramus negatum est morte nobilium sua manu perire, expugnatos, & victos iniectum incendiū consumpsit. Quod in eorum palatia dum noctu grassatur vento flammam in proxima, inde in alia portante restingui ante non valuit quàm domus trecentæ conflagrasset, damno in Iaponia procliu, quæ domos nisi ligneas non habet. Verum illa media in clade, casu an miraculo? stetit domus, nec flammarum vim sensit, in qua Patres quod adhuc Funaj sacra æde carerent, supellectilem altaris, & sacrificij asseruandam apud feruidum Christianum soliti erant deponere, quod regem cum minimè lateret, putaretque illam cum domibus regionis eiusdem redactam in cineres, ante lucem ad Patres legauit nobilem, per quem illos in partem suam vocabat faustitatis, sibi nocte illa partem imperium, enses rebellium ab suo capite depulso, se Patrum denique orationibus reuixisse, cæterum iacturam spernerent quamcumque essent ex incendio passi, abundè se illam cumulateque repensurum. At ubi audiuit, viditque postridie saluam domum, solamque in tanta reliquarum strage, ab igne intactam, indubitato prodigio id factum credidit, omnisque cum illo ciuitas rei nouitate mirè attonita, iactansque, Patrum Deum tam latè incendia sparsisse, vt se ignis potentem probaret, ac dominum, quem nihilominus vetuisset ad eas ædes accedere, quibus suo cultui dicata seruariantur.

4. Tumultus ciuiles posuerant; sceproque iam placidè Rex potiebatur, cum liberaturus promissi fidem Patri Gago datam, edixit publice per vrbis compita cuius integrum esse legem amplecti Christianam, simul aream Patribus templo constituendo designauit; nec multo post cedri nam de patrimonio suo domum magnificam & amplam iis dono dedit, quam in ædem sacram concinnauit leuis paucorum interpolatio. Christianitatem Xauerius angustam Funaj reliquerat; excolebatque illam à biennio Cosmus, & Fernandes. Sed refumense Gago cum sociis concionum munus ad sesqui mille capita breui creuit. Pauperum fere, & simpliciorum, optimates autem vt cultiores ingenio, & intelligendo perspicaciores. Veri non dubia nec obscura lux delectabat, optassentque illi se tradere, si tam pronum fuisset vitiis incoctos viuendi mores abiicere quam errores credendi: sed probè conscij ac testes castimonie illius citra quam non potest illibatam & navi expertem, Christianum nomen consistere; laudabant illam in alijs; ipsi pecudum vitæ assueti, altiorem putabunt quam vt humi strati ad eam aspirarent. Soli

Bonzij

Patres vexantur à Bōzijs, Sancta Funaj Christi vita.